

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯКІВСЬКИЙ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна

Інфекційні хвороби
6 курс

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

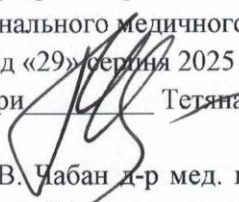
Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: «Медицина»

Затверджено

Засіданням кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології
Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від «29» березня 2025 р.

Завідувач кафедри Тетяна ЧАБАН

Розробники: Т.В. Чабан д-р мед. наук, професор; К. М. Усиченко канд. мед. наук, доцент; О. А. Герасименко канд. мед. наук, доцент; О. В. Павленко канд. мед. наук, доцент; доцент; Н.В.Мовлянова канд. мед. наук, доцент; В. М. Бочаров асистент; Н. В. Верба асистент.

Практичне заняття № 1

Тема:

«Загальна характеристика зоонозних інфекцій» - 2 год.

Мета:

Поліпшити знання здобувачів вищої освіти щодо основних зоонозних інфекцій, які можуть протікати з синдромом жовтяниці. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття:

Зоонозні інфекції. Диференційна діагностика зоонозних інфекцій

Обладнання:

Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп'ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування.

- Основні клінічні прояви зоонозних інфекцій;
- Етіологія зоонозних інфекцій
- Епідеміологія зоонозних інфекцій.
- Основні групи препаратів, що використовуються в лікуванні хворих на зоонозні інфекції;
- Основні лабораторні методи досліджень при зоонозних інфекціях;
- Провести диференційну діагностику зоонозних інфекцій;

3. Формування професійних знань, вмінь та навичок.

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на зоонозні інфекції, зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на зоонозні інфекції та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на зоонозні інфекції проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на зоонозні інфекції;
- визначити тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у хворого на зоонозних інфекцій;
- створити комплексний план лікування хворого на зоонозних інфекції підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики зоонозні інфекції;
- оформити медичну документацію хворого на зоонозні інфекції;

- зробити доповідь результатів обстеження хворого на зоонозні інфекції командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

-

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача 1.

Чоловік 37 років хворіє 3 дні – захворювання розпочалося гостро, відчув мерзлякуватість, підвищилась Т до 39,6 С, була блювота «кавовою гущею». Приймав жарознижуючі без ефекту. Жовтяниця, що з'явилась сьогодні, обумовила госпіталізацію хворого з підозрою на вірусний гепатит. З анамнезу з'ясовано, що у домашньому господарстві хворий тримає кролів, нутрій, собаку. Під час огляду: у свідомості, Т 39,5 °С; лице набрякле, гіперемійоване, ін'єкція судин кон'юнктиви, крововиливи під кон'юнктиву з обох сторін. Позитивний симптом щипка, поодинокі петехії на шкірі в ділянці ключиць. Дихання жорстке. Тони серця приглушені, ритмічні. Язик сухий. Живіт не болючий, печінка виступає з-під реберної дуги на 3 см, пальпується селезінка. Симптом Пастернацького позитивний з обох боків, добовий діурез близько 300 мл, сеча червонуватого кольору.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 2.

Хлопець 16 років, що відпочивав у селі, захворів гостро після купання у ставку: швидко підвищилась Т тіла до 39,0 °С, відчув загальне нездужання, м'язовий біль, особливо у ділянках жувальних та гомілкових м'язів. Оглянутий фельдшером амбулаторії, діагностовано «ГРЗ», приймав аспірин, відвари трав. Під час огляду на 3 день хвороби: гіперемія обличчя, ін'єкція судин кон'юнктиви, біль, що посилюється, при пальпації м'язів. На шкірі нерясна папульозна висипка. Тони серця ритмічні, звучні. Дихання жорстке, хрипи не вислуховуються. Живіт не болючий, печінка еластична, + 3 см, селезінка не пальпується. Сеча темніша, ніж зазвичай. Колір і консистенція випорожнень не змінені. Додатково стало відомо, що серед однолітків є подібні випадки захворювання.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача №3

У хворого Н., протягом 12 днів підвищення температури тіла до 38°С, що супроводжується пітливістю, відчуттям жару. Загальне самопочуття не страждає. Хворий по професії зоотехнік. При огляді шкірні покриви вологі, пальпуються всі групи лімфатичних вузлів, розміром до 5 мм. При пальпації животу відзначається збільшення печінки і селезінки. Болючість у крижі та лівому тазостегновому суглобі.

1. Сформулюйте попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача №4

Хворий звернувся зі скаргами на підвищену стомлюваність, дратівливість, періодичні радікулярні болі летючого характеру. З анамнезу виявлено, пацієнт за фахом лікар-ветеринар, раніше працював в господарстві, де реєструвалися випадки бруцельозу. При обстеженні виявлено: психоемоційна лабільність, поганий сон, легені, серце, печінка – без особливостей. Реакція Райта – негативна. ІФА IgG(+).

1. Ваш діагноз.
2. План обстеження.

3. Лікування.

Ситуаційна задача №5

Громадянин М., повернувся з туристської поїздки по Сицилії, де часто вживав в їжу козине молоко, сири домашнього приготування. Звернувся зі скаргами на підвищення температури тіла упродовж 3 тижнів, пітливість, відчуття жару. Загальне самопочуття не страждає. При огляді шкіра волога, тахікардія, розширення меж серця, приглушеність серцевих тонів, помірне збільшення печінки і селезінки, системна лімфаденопатія. У периферичній крові – лейкопенія, лімфоцитоз, анеозінофілія, помірно прискорена ШОЕ.

1. Сформулюйте попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача 5

У мисливця за водяними щурами раптово підвисилась температура до 39,0°C появився сильний головний біль, різко виражена адинамія та біль у м'язах. Двічі була блювота. Обличчя та зів гіперемовані, пульс частий, 92 уд. за 1 хв. На другому тижні при тривалій пропасниці виник еритематозно-ексудативний висип, печінка стала збільшеною та виступає на 2 см.. Селезінка коло краю реберної дуги.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

4. Підбиття підсумків:

оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5.Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455

4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
7. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesärztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
9. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview> .
10. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses> /Hantaviruses.htm.
11. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
12. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/> .

Практичне заняття № 2

Тема: «Чума. Сибірка.» – 2 години

Мета:

Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів сибірки (чуми); сформувати професійне уміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: сибірка, чума.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання:
 - Етіологія сибірки
 - Основні епідеміологічні закономірності сибірки
 - Патогенезу сибірки
 - Характерні клінічні прояви сибірки
 - Методи діагностики сибірки
 - Принципи лікування сибірки
 - Напрямки неспецифічної та специфічної профілактики сибірки
 - Етіологія чуми
 - Географічна розповсюдженість чуми
 - Основні епідеміологічні закономірності чуми
 - Ланки патогенезу чуми
 - Характерні прояви чуми
 - Принципи діагностики чуми
 - Принципи лікування чуми
 - Напрямки неспецифічної та специфічної профілактики чуми
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на сибірку (чуму), зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на сибірку, (чуму) та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на сибірку (чуму) та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на сибірку (чуму);

- визначити тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у хворого на сибірку (чуму);
- створити комплексний план лікування хворого на сибірку (чуму) на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики сибірки (чуму);
- оформити медичну документацію хворого на сибірку (чуму);
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на сибірку (чуму) командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача № 1

Хворий 50 років, поступив із скаргами на різучий біль в животі, блювоту, головний біль, частий рідкий стул з кров'ю. Стан важкий. Т-40°C. Шкіра ціанотична, Р-130, ниткоподібний. АД-70/40. Живіт м'який. Печінка + 4 см, селезінка +2 см. Кишечник урчить, безболісний. Синдром Пастернацького позитивний. Епіданамнез — напередодні їв яловичину. Коров'яча туша поступила без ветеринарного контролю. Через 2 дні у м'ясника на передпліччі появився карбункул.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. Лікування

Ситуаційна задача №2

Хворий 50 років, шкіряник, звернувся в поліклініку із скаргами на підвищення температури до 38,5°C, головний біль, виражений безболісний набряк в області тилу лівої кисті, наявність виразки з чорною кірочкою. За три дні до захворювання поранив руку на роботі.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. Лікування

Ситуаційна задача №3

Хворий 30 років, геолог, протягом 2-х місяців знаходився в Африці. Занедужав гостро на 3-тю добу повернення з відрядження, підвищилася до 40°C температура тіла, з'явився озноб, головний біль, біль у правій паховій області. На 2-гу і 3-тю доба лихоманка й інтоксикація збільшились. Доставлений швидкою допомогою в стаціонар. Об-но: Т-37,7°C. Хворий неспокійний, невиразно розмовляє, поривається кудись бігти. Язик густо покритий білим нальотом. ЧД- 26 за 1 хвилину, в легенях хрипів немає. Пульс – 110 за 1 хвилину, АТ- 80/55 мм рт. ст. У правій паховій області пальпується різко болючий конгломерат вузлів до 5 см у діаметрі. Шкіра над ним багряного відтінку, блискуча.

- 1.Попередній діагноз
- 2.План обстеження
- 3.План лікування

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання студентів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2022. с. 378-385, 428-434.

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 232-249. (Серія «бібліотека студента-медика»).
2. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 256 с.
3. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.
4. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2018. – Т.2. – 726 с.
5. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т ./ за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – Т. 1. – 652 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття № 3

Тема: «Бруцельоз. Туляремія.» – 2 години

Мета:

Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів туляремії (бруцельозу); сформувати професійне уміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: бруцельоз, мальтійська гарячка, туляремія, заяча чума.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання:
 - Яка етіологія бруцельозу?
 - Яка географічна розповсюдженість бруцельозу?
 - Які основні епідеміологічні закономірності цієї хвороби?
 - Які ланки патогенезу бруцельозу?
 - Які є стадії клінічної картини сказу та характерні прояви?
 - Які існують методи діагностики цієї хвороби?
 - Які принципи лікування бруцельозу?
 - Які є напрямки неспецифічної та специфічної профілактики бруцельозу?
 - Яка етіологія туляремії?
 - Яка географічна розповсюдженість туляремії?
 - Які основні епідеміологічні закономірності цієї хвороби?
 - Які ланки патогенезу туляремії?
 - Які є стадії клінічної картини сказу та характерні прояви?
 - Які існують методи діагностики цієї хвороби?
 - Які принципи лікування туляремії?
 - Які є напрямки неспецифічної та специфічної профілактики туляремії?
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на бруцельоз (туляремію), зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на бруцельоз (туляремію) та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на бруцельоз (туляремію) та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на бруцельоз (туляремію);

- створити комплексний план лікування хворого на бруцельоз (туляремію) на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики бруцельоз (туляремію);
- оформити медичну документацію хворого на бруцельоз (туляремію);
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на бруцельоз (туляремію) командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача №1

У хворого Н., протягом 12 днів підвищення температури тіла до 38°C, що супроводжується пітливістю, відчуттям жару. Загальне самопочуття не страждає. Хворий по професії зоотехнік. При огляді шкірні покриви вологі, пальпуються всі групи лімфатичних вузлів, розміром до 5 мм. При пальпації живота відзначається збільшення печінки і селезінки. Болючість у крижі та лівому тазостегновому суглобі.

1. Сформулюйте попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача №2

Хворий звернувся зі скаргами на підвищену стомлюваність, дратівливість, періодичні радікулярні болі летючого характеру. З анамнезу виявлено, пацієнт за фахом лікар-ветеринар, раніше працював в господарстві, де реєструвалися випадки бруцельозу. При обстеженні виявлено: психоемоційна лабільність, поганий сон, легені, серце, печінка – без особливостей. Реакція Райта – негативна. ІФА IgG(+).

1. Ваш діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача №3

Громадянин М., повернувся з туристської поїздки по Сицилії, де часто вживав в їжу козине молоко, сири домашнього приготування. Звернувся зі скаргами на підвищення температури тіла упродовж 3 тижнів, пітливість, відчуття жару. Загальне самопочуття не страждає. При огляді шкіра волога, тахікардія, розширення меж серця, приглушеність серцевих тонів, помірне збільшення печінки і селезінки, системна лімфаденопатія. У периферичній крові – лейкопенія, лімфоцитоз, анеозінофілія, помірно прискорена ШОЕ.

1. Сформулюйте попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача 4.

У мисливця за водяними щурами раптово підвищилась температура до 39,0°C появився сильний головний біль, різко виражена адинамія та біль у м'язах. Двічі була блювота. Обличчя та зів гіперемовані, пульс частий, 92 уд. за 1 хв. На другому тижні при тривалій пропасниці виник еритематозно-ексудативний висип, печінка стала збільшеною та виступає на 2 см.. Селезінка коло краю реберної дуги.

4. Попередній діагноз.
5. План обстеження.
6. Лікування.

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання студентів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2022. с. 423-428, 385-391.

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 232-249. (Серія «бібліотека студента-медика»).
2. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 256 с.
3. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.
4. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2018. – Т.2. – 726 с.
5. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т ./ за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – Т. 1. – 652 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesärztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття № 4

Тема: «Сказ.» – 2 години

Мета:

Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів сказу; сформувати професійне уміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: сказ, екстрена профілактика сказу, екстрена профілактика правцю, планова профілактика правцю.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання:
 - Етіологія сказу
 - Основні епідеміологічні закономірності цієї хвороби
 - Патогенез сказу
 - Клінічні стадії сказу та характерні прояви
 - Методи лабораторної діагностики сказу
 - Які симптоматичні препарати застосовують при лікуванні сказу?
 - Чи можливо призначення противірусних засобів?
 - Які є основи профілактики сказу, критерії належності випадків укусів до конкретних категорій контакту за рекомендаціями ВООЗ, безумовні і умовні показання до проведення вакцинації.
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на сказ (за можливості) або з родичами, зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на сказ та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на сказ та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на сказ;
- визначити тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у хворого на сказ;
- створити комплексний план лікування хворого на сказ на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики сказу;
- оформити медичну документацію хворого на сказ;

- зробити доповідь результатів обстеження хворого на в сказ командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача 1.

Хворий В., 18 років, студент технікуму, доставлений в психіатричну лікарню 28 серпня з діагнозом: «Гострий психоз? Алкогольний делірій? ». Хворіє 3-й день: з'явилося занепокоєння, дратівливість, біль у ногах, температура 37,5°C, поганий сон. Сьогодні стан погіршився: з'явилося утруднення дихання («спазми»), рясне слиновиділення, розлад ковтання, різка збудливість, відчуття страху. При огляді: неспокійний, не цілком адекватний, здригається від дотиків і гучних звуків, з розвитком спазмів дихання і ковтання. При спробі пити воду зі склянки виникає спазм м'язів шиї. Зіниці розширені, очі блукають. АТ 100 / 50 мм.рт.ст., пульс 130 уд / хв, температура 38,6°C. Частота дихання до 38 в 1 хвилину. контактів з інфекційними хворими не мав. Вдома була собака, яка в липні померла від «чумки». До лікаря не звертався.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача 2.

Чоловік В., 20 років, поступив в лікарню на другий день хвороби зі скаргами на загальну слабкість, запаморочення, слинотечу, біль у м'язах плечового пояса. Захворів гостро: сьогодні вранці під час сніданку з'явилося утруднення при ковтанні, запаморочення. Направлений лікарем швидкої допомоги в лікарню. Об'єктивно: стан середньої тяжкості, температура 37,2 ° С. Обличчя гіперемоване. Збуджений, балакучий, боїться смерті. Висипу немає. Воду пити не може, так як з'являються спазми м'язів глотки. Рясна слинотеча. У легенях везикулярне дихання. АД-120/80 мм рт. ст., пульс 100 уд. в хв. Живіт безболісний. Менінгеальних симптомів немає. Епіанамнез: навесні зловив вовка, сам знімав шкуру, поранився. Вдома все здорові.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання студентів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2022. с. 358-371.

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 232-249. (Серія «бібліотека студента-медика»).
2. Наказ МОЗ України № 205 від 15.04.2004 р. «Про удосконалення заходів профілактики захворювання людей на сказ».
3. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 256 с.

4. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.
5. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2018. – Т.2. – 726 с.
6. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – Т. 1. – 652 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
3. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
4. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
5. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
6. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття № 5

Тема: «Особливо небезпечні хвороби. Поняття про біобезпеку. Геморагічні гарячки: Ебола, Ласса, Марбург.» – 2 години

Мета:

Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів особливо небезпечних інфекцій; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: особливо небезпечні інфекції, геморагічні гарячки Ласса, Ебола, Марбург.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання:
 - Яка класифікація особливо небезпечних інфекцій за даними ВООЗ?
 - Яка етіологія геморагічних гарячок Ласса, Ебола, Марбург?
 - Які основні епідеміологічні закономірності цих хвороб?
 - Які ланки патогенезу геморагічних гарячок Ласса, Ебола, Марбург?
 - Які є характерні прояви геморагічних гарячок Ласса, Ебола, Марбург?
 - Які існують методи діагностики цих хвороб?
 - Які препарати застосовують при лікуванні геморагічних гарячок Ласса, Ебола, Марбург?
 - Які є напрямки профілактики геморагічних гарячок Ласса, Ебола, Марбург?
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на особливо небезпечну інфекцію, зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на особливо небезпечну інфекцію та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на особливо небезпечну інфекцію та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на особливо небезпечну інфекцію;
- визначити тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у хворого на особливо небезпечну інфекцію;
- створити комплексний план лікування хворого на особливо небезпечну інфекцію на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- визначити заходи профілактики особливо небезпечної інфекції;
- оформити медичну документацію хворого на особливо небезпечну інфекцію;
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на особливо небезпечну інфекцію командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача №1

Військовослужбовець, який проходить службу за контрактом в радіотехнічних військах в горах Бразилії, був доставлений в шпиталь на 5-й день хвороби у в край тяжкому стані з діагнозом: ГРВІ, алергічний дерматит? Хвороба почалась гостро із загальної слабкості, головної болі, ознобу, нудоти, артралгій та міалгій і підвищення температури тіла до 40 °С. Об-но: стан тяжкий, хворий марить, рівень свідомості – сопор. Менінгеальні знаки слабопозитивні. Обличчя гіперемоване, крововилив в перехідну складку кон'юнктиви, носові та ясеневі кровотечі. На шкірі тулуба, верхніх та нижніх кінцівках геморогічні висипи, в місцях ін'єкцій гематоми. Гепатолієнальний синдром. При аускультатії над легеньми крепітуючі та вологі хрипи. Задишка 34 за хв. Виражений акроціаноз. Тахікардія, Р- 112 за хв. Систолічний шум, акцент другого тону на а. pulmon. А/Т 85/60.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача №2

Хворий П. 27 р, звернувся до лікарні на 3-й день хвороби. Скаржиться на озноб, інтенсивний головний біль, біль у м'язах та попереку, нудоту, блювоту. Захворів гостро 3 дні тому, коли підвищилась температура, з'явилися біль у м'язах, сильний головний біль, повторна блювота. Напередодні звернення до лікарні помітив помірну жовтяницю склер та шкіри. Об'єктивно: гіперемія та одутлість обличчя, шиї, грудної клітки, на тулубі, спині – численні петехії. У хворого “кролячі очі”, іктеричність склер – так звана «амарильна маска», фотофобія, сльозотеча. PS- 110/хв. Гепатомегалія. Хворий повернувся із Заїру 10 днів тому.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання студентів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2022. с. 402-418.

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 232-249. (Серія «бібліотека студента-медика»).
2. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 256 с.

3. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.
4. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2018. – Т.2. – 726 с.
5. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т ./ за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – Т. 1. – 652 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaeztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття № 6

Тема: «Натуральна та мавпяча віспа.» – 2 години

Мета:

Удосконалити знання студентів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів особливо небезпечних інфекцій; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: натуральна віспа, мавпяча віспа

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання:
 - Натуральна та мавпяча віспа. Історичні дані. Актуальність
 - Етіологія мавпячої та натуральної віспи
 - Основні епідеміологічні закономірності цих хвороб
 - Ланки патогенезу мавпячої та натуральної віспи
 - Клінічні прояви мавпячої та натуральної віспи
 - Методи лабораторної діагностики цих хвороб
 - Які препарати застосовують при лікуванні мавпячої та натуральної віспи?
 - Які є напрямки профілактики мавпячої та натуральної віспи?
 - Перемога над натуральною віспою, як зразок ефективної та успішно організованої імунoproфілактики
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на натуральну (мавпячу) віспу особливо небезпечну інфекцію, зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на натуральну (мавпячу) віспу та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на натуральну (мавпячу) віспу та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на натуральну (мавпячу) віспу;
- визначити тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у хворого на натуральну (мавпячу);
- створити комплексний план лікування хворого на натуральну (мавпячу) віспу на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- визначити заходи профілактики особливо небезпечної інфекції;
- оформити медичну документацію хворого на особливо небезпечну інфекцію;
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на особливо небезпечну інфекцію командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача №1

Хворий 37 років поступив у інфекційну лікарню на третю добу від початку хвороби в дуже важкому стані. Скаржиться на високу гарячку і різку загальну слабкість, сильний біль у паховій ділянці. Об'єктивно: свідомість затьмарена, $t_{\text{р}} = 41^{\circ}\text{C}$, в правій паховій ділянці пакет із збільшених, спаяних лімфовузлів, нерухомий, щільний, нечітко контурований, дуже болючий, шкіра над ним почервоніла. Через добу виник біль у правій ділянці грудної клітки, кашель з кривавим харкотинням. Хворий марить, неспокійний.

1. Сформулюйте попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача №2

Хворий 30 років, геолог, протягом 2-х місяців знаходився в Африці. Занедужав гостро на 3-тю добу повернення з відрядження, підвищилася до 40°C температура тіла, з'явився озноб, головний біль, біль у правій паховій області. На 2-гу і 3-тю доба лихоманка й інтоксикація збільшились. Доставлений швидкою допомогою в стаціонар. Об-но: $T=37,7^{\circ}\text{C}$. Хворий неспокійний, невиразно розмовляє, поривається кудись бігти. Язик густо покритий білим нальотом. ЧД- 26 за 1 хвилину, в легенях хрипів немає. Пульс – 110 за 1 хвилину, АТ- 80/55 мм рт. ст. У правій паховій області пальпується різко болючий конгломерат вузлів до 5 см у діаметрі. Шкіра над ним багряного відтінку, блискуча.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Ситуаційна задача №3

Хворий В., 45 років, госпіталізований через добу від початку захворювання зі скаргами на високу температуру до 40°C , сильний головний біль, задишку, кашель з виділенням пінистої рідкої іржавої мокротини. Тиждень тому приїхав з Індії. Об'єктивно: блідий, ціаноз слизових, частота дихальних рухів 24 за 1 хв., тахікардія. Дихання в легенях ослаблене, вислухуються одиничні вологі хрипи, крепітація. Тони приглушені.

1. Сформулюйте попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання студентів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2022. с.

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 232-249. (Серія «бібліотека студента-медика»).
2. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 256 с.
3. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.
4. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2018. – Т.2. – 726 с.
5. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т ./ за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – Т. 1. – 652 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття № 9

Тема:

«Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці: Клініко-патофізіологічна характеристика жовтяниць: надпечінкової, печінкової, підпечінкової. Клініко-лабораторні синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний» - 4 год.

Мета:

Поліпшити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з синдромом жовтяниці. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття:

процеси обміну білірубіна, основні біохімічні показники при жовтяницях. Класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці.

Обладнання:

Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп'ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування.

- Сучасне визначення жовтяниць;
- Класифікація жовтяниць;
- Основні клінічні прояви захворювань з синдромом жовтяниці;
- Етапи обміну білірубіну;
- Маркери вірусних гепатитів – інтерпретація показників.
- Основні групи препаратів, що використовуються в лікуванні хворих на вірусні гепатити;
- Основні показники специфічних та неспецифічних лабораторних методів досліджень при синдромі жовтяниці;
- Провести диференційну діагностику захворювань з синдромом жовтяниці при інфекційній та соматичній патології;
- Ознаки розвитку печінкової недостатності.

3. Формування професійних знань, вмінь та навичок.

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на вірусний гепатит, зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на вірусний гепатит та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на вірусний гепатит та проаналізувати отримані результати;

- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на вірусний гепатит;
- визначити тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у хворого на вірусний гепатит;
- створити комплексний план лікування хворого на вірусний гепатит на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики вірусного гепатиту;
- оформити медичну документацію хворого на вірусний гепатит;
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на вірусний гепатит командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

-

Матеріали для заключного етапу заняття

1. Хворий 42 років, скаржиться на тупий біль у правому підребер'ї, слабкість, зниження апетиту, шкірний свербіж, жовтяницю. Хвороба почалася 1 місяць тому з тривалих артралгій, відвертання до їжі, сильної слабкості. Три тижні тому з'явилася жовтяниця, що зараз значно збільшилася. Температура 36,0°C. Місцями сліди розчосів. Пульс - 56 ударів за хв. Язик обкладений білим нальотом. Живіт м'який, болісний у правому підребер'ї. Печінка +3 см. Селезінка не збільшена. Загальний аналіз крові: лейкопенія, відносний лімфоцитоз, ШОЕ - 3 мм/годину.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

2. Хвора 23 років скаржиться на слабкість, поганий апетит, нудоту. Хворіє 2 тижні. Спочатку погіршився апетит, потім потемніла сеча. Через тиждень пожовтіли очі. 5 місяців тому одержувала гемотрансфузії в зв'язку з післяпологовою кровотечею. Об'єктивно: жовтяничні склери, шкіра субіктерична. Печінка збільшена на 1,5 см. Білірубін крові 60 мкмоль/л, АЛАТ - 4,2 ммоль/л, тимолова проба 8 од. Високий вміст HCV-РНК (ПЛР), анти-HCV IgM (+), HBsAg (-).

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

3. Хворий знаходиться в інфекційному відділенні 6 днів. Захворів поступово: нудота, блювота, важкість в правому підребер'ї, темна сеча, ахолічне випорожнення, шкіра і склери жовтяничні. Печінка виступає на 3 см, середньої щільності, чутлива при пальпації. На 14-й день посилилася жовтяниця, з'явилося збудження, печінка зменшилася в розмірах (у реберної дуги), сухожилісні рефлексії підвищені, температура субфебрильна.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

4. Хворий 72 років, 8 місяців назад оперований з приводу аденокарциноми прямої кишки. Стан після радикальної операції значно покращився, однак 3 тижні тому стала поступово наростати слабкість, знизився апетит, через тиждень — анорексія, нудота, погіршення сну, артралгії, важкість в правому підребер'ї, потемніла сеча, потім з'явилася сверблячка шкіри. Білий кал і жовтяницю помітив два дні назад. При огляді: виражені симптоми інтоксикації, помірна жовтяниця, живіт при пальпації м'який, безболісний. Печінка збільшена на 5 см, ущільнена, край її рівний. Селезінка збільшена, м'яка. Л-3,9×09 г/л, ШОЕ-6 мм/годину.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

5. Дитина М., 12 років, захворів гостро 5 днів тому. Підвищилася температура до 39°C, погіршився апетит. Через 2 дні приєдналася нудота, блювота, потемніла сеча. В школі, де вчиться дитина, захворіли ще 2 учні. Об'єктивно: температура нормальна, пульс -70 ударів за 1 хв. Склери та шкірні покриви злегка іктеричні. Живіт м'який, безболісний. Печінка +3 см, край закруглений. Селезінка + 1,5 см. Сеча темна. Випорожнення кашкоподібне, без домішок.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

6. Наводимо особливості одного з вірусних гепатитів (ВГ). Механізм передачі вірусу — фекально-оральний, при ведучій ролі водного шляху інфікування. Вибуховий характер спалахів з переважним ураженням осіб віком 15 — 29 років, у яких є антитіла до ВГА. Незвичайно висока летальність майже виключно у вагітних. Виявляється велика частота холестатичних змін в пунктатах печінки. Виражений нирково-печінковий синдром, навіть у чоловіків.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

4. Підбиття підсумків:

оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.

5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 120 с. С. 66.

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
7. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

13. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
14. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
15. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
16. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
17. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
18. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
19. www.bundesarztekkammer.de – Німецька медична асоціація
20. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
21. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview> .
22. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
23. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
24. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/> .

Практичне заняття № 10

Тема:

«Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці: Вірусні гепатити А, В, С, Д, Е, лептоспіроз, інфекційний мононуклеоз, ієрсиніоз, паразитарні захворювання печінки, малярія» - 2 год.

Мета:

Поліпшити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з синдромом жовтяниці. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття:

процеси обміну білірубіна, основні біохімічні показники при жовтяницях. Класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці.

Обладнання:

Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп'ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування.

- Сучасне визначення жовтяниць;
- Диференційна діагностика лептоспірозу і вірусних гепатитів
- Диференційна діагностика інфекційного мононуклеозу і вірусних гепатитів
- Диференційна діагностика ієрсиніозу і вірусних гепатитів
- Диференційна діагностика лептоспірозу і ієрсиніозу
- Диференційна діагностика малярії і вірусних гепатитів
- Диференційна діагностика паразитарних захворювань і вірусних гепатитів
- Диференційна діагностика паразитарних захворювань і лептоспірозу

3. Формування професійних знань, вмінь та навичок.

- Характеристика збудників вірусних гепатитів;
- пігментний обмін у хворих на лептоспіроз, інфекційний мононуклеоз, ієрсиніоз, паразитарні захворювання печінки, малярія здорової людини;
- пігментний обмін у хворого на вірусний гепатит;
- знати основні клінічні прояви вірусних гепатитів, лептоспірозу, інфекційного мононуклеозу, ієрсиніозу, паразитарних захворювань печінки, малярії;
- диференційна діагностика гепатитів;
- принципи лікування гепатитів лептоспірозу, інфекційного мононуклеозу, ієрсиніозу, паразитарних захворювань печінки, малярії;
- клінічні показання для призначення дезінтоксикаційної терапії;
- клініко – діагностичні ознаки печінкової енцефалопатії.
- надання невідкладної допомоги при печінковій енцефалопатії

- препарати для щеплень проти гепатиту "В".

Матеріали для заключного етапу заняття

Задача 1

Хвора 23 років скаржиться на слабкість, поганий апетит, нудоту. Хворіє 2 тижні. Спочатку погіршився апетит, потім потемніла сеча. Через тиждень пожовтіли очі. 5 місяців тому одержувала гемотрансфузії в зв'язку з післяпологовою кровотечею. Об'єктивно: жовтяничні склери, шкіра субіктерична. Печінка збільшена на 1,5 см. Білірубін крові 60 мкмоль/л, АЛАТ - 4,2 ммоль/л, тимолова проба 8 од. Високий вміст HCV-РНК (ПЛР), анти-HCV IgM (+), HBsAg (-). Поставлено діагноз вірусного гепатиту С.

Визначите фазу (період) хвороби.

Задача 2

Хворий 42 років, скаржиться на тупий біль у правому підребер'ї, слабкість, зниження апетиту, шкірний свербіж, жовтяницю. Хвороба почалася 1 місяць тому з тривалих артралгій, відвертання до їжі, сильної слабкості. Три тижні тому з'явилася жовтяниця, що зараз значно збільшилася. Температура 36,0°C. Місцями сліди розчосів. Пульс - 56 ударів за хв. Язик обкладений білим нальотом. Живіт м'який, болісний у правому підребер'ї. Печінка +3 см. Селезінка не збільшена. Загальний аналіз крові: лейкопенія, відносний лімфоцитоз, ШОЕ - 3 мм/годину.

Який найбільш ймовірний діагноз?

Задача 3

Хворий знаходиться в інфекційному відділенні 6 днів. Захворів поступово: нудота, блювота, важкість в правому підребер'ї, темна сеча, ахолічне випорожнення, шкіра і склери жовтяничні. Печінка виступає на 3 см, середньої щільності, чутлива при пальпації. На 14-й день посилилася жовтяниця, з'явилося збудження, печінка зменшилася в розмірах (у реберної дуги), сухожильні рефлекси підвищені, температура субфебрильна.

У зв'язку з яким ускладненням вірусного гепатиту погіршився стан хворого?

Задача 4

4. Хворий 72 років, 8 місяців назад оперований з приводу аденокарциноми прямої кишки. Стан після радикальної операції значно покращився, однак 3 тижні тому стала поступово наростати слабкість, знизився апетит, через тиждень — анорексія, нудота, погіршення сну, артралгії, важкість в правому підребер'ї, потемніла сеча, потім з'явилася сверблячка шкіри. Білий кал і жовтяницю помітив два дні назад. При огляді: виражені симптоми інтоксикації, помірна жовтяниця, живіт при пальпації м'який, безболісний. Печінка збільшена на 5 см, ущільнена, край її рівний. Селезінка збільшена, м'яка. Л-3,9×10⁹ г/л, ШОЕ-6 мм/годину.

Попередній діагноз?

Задача 5

Дитина М., 12 років, захворів гостро 5 днів тому. Підвищилася температура до 39°C, погіршився апетит. Через 2 дні приєдналася нудота, блювота, потемніла сеча. В школі, де вчиться дитина, захворіли ще 2 учні. Об'єктивно: температура нормальна, пульс - 70 ударів за 1 хв. Склери та шкірні покриви злегка іктеричні. Живіт м'який, безболісний. Печінка +3 см, край закруглений. Селезінка + 1,5 см. Сеча темна. Випорожнення кашкоподібне, без домішок. Який діагноз найбільш вірогідний?

4. Підбиття підсумків:

оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5.Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265, 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
6. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
7. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> — Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org — Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int — Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> — Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesärztekammer.de — Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
9. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview> .
10. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
11. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
12. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/> .

Практичне заняття № 11

Тема № 4: «Диференційна діагностика інфекційних хвороб з респіраторним синдромом»

Мета:

Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з респіраторним синдромом.

Основні поняття:

характеристика та класифікація збудників ГРВЗ: причини виникнення, клінічні ознаки. Гостра дихальна недостатність, клініка та невідкладна допомога.

Обладнання:

Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп'ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Методи заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування.

- Клінічні прояви респіраторного синдрому залежно від локалізації патологічного процесу.
- Епідеміологічні, патогенетичні, клінічні та лабораторні особливості інфекційних захворювань, які можуть супроводжуватися респіраторним синдромом, їх специфічну діагностику, тактику лікаря при їх виявленні чи підозрі, їх ускладнення, принципи лікування та профілактики.
- Порядок госпіталізації, обстеження та виписки хворих.
- Диференційно-діагностичні відмінності респіраторного синдрому у хворих на грип, парагрип, респіраторно-синцитіальною, аденовірусною інфекцією та при бактеріальних ураженнях.
- Диференційно-діагностичні відмінності респіраторного синдрому при інфекційній та неінфекційній патології.
- Диференціальну діагностику типових та атипичних пневмоній (орнітоз, мікоплазмоз, легіонельоз, SARS, MERS, COVID-19).
- Визначення поняття, класифікацію, патогенез, клінічну та лабораторну діагностику гострої дихальної недостатності, принципів лікування, невідкладної допомоги на догоспітальному етапі, у клініці інфекційних хвороб.
- Визначення поняття, класифікацію, патогенез, клінічну та лабораторну діагностику респіраторного дистрес-синдрому дорослих, принципи лікування, невідкладну допомогу догоспітальному етапі, у клініці інфекційних хвороб.
- Знати основні накази МОЗ України щодо захворювань, що протікають з респіраторним синдромом.
-

3. Формування професійних знань, вмінь та навичок.

Алгоритм клініко – діагностичного обстеження хворого на захворювання з респіраторно – катаральним синдромом: грип, парагрип, інші ГРВІ: аденовірусна, ріносентиціальна, рінновірусна інфекція.

- Алгоритм надання етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії хворому на захворювання з респіраторно – катаральним синдромом: грип, парагрип, інші ГРВІ: аденовірусна, ріносентиціальна, рінновірусна інфекція.

- Правила проведення специфічної та неспецифічної профілактики для запобігання поширення захворювання з респіраторно – катаральним синдромом: грип, парагрип, інші ГРВІ: аденовірусна, ріносинтиціальна, риновірусна інфекція.
- Клінічні характеристики різних ступенів гострої дихальної недостатності.
- Надання невідкладної допомоги при ГДН.

Матеріали контролю для заключного етапу.

Задача 1

Хвора 29 років, захворіла гостро - озноб, головний біль, ломота в тілі, біль у горлі, температура 38°C. На 2-й день температура - 39,5°C, відмічала слабкість, запаморочення. У той же день була оглянута лікарем, що виявив нальоти у виді сірих щільних плівок на обох мигдаликах, збільшення і болісність підщелепних лімфатичних вузлів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 2

Хворий 16 років, госпіталізований на 5-й день хвороби із скаргами на помірний головний біль, закладеність носа, біль в горлі при ковтанні, підвищення температури до 38-38,5°C. Стан при госпіталізації задовільнений. Носове дихання ускладнено, рясні слизові виділення з носа, гіперемія слизової ротоглотки, збільшені шийні і підщелепні лімфовузли.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 3

Захворювання почалось гостро, підвисилась температура до 38,5°C, з ознобом, появився сильний головний біль, почуття розбитості, біль у м'язах. Одночасно виникли: утруднене дихання через ніс, першіння в зіві, сухий виснажливий кашель, біль в очах, явища кон'юнктивіту. На 3-й день після зниження температури посилились катаральні симптоми, приєдналась задишка, кашель с серозно-кров'янистою мокротою, ціаноз губ, температура підвисилась до 39°C. Перкуторний звук над легеньми з коробочним відтінком, скорочений справа внизу, аускультативно - там же багато сухих та небагато вологих хрипів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування
4. Підбиття підсумків: оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5.Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.

5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 120 с. С. 66.

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
7. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesärztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
9. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview> .
10. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
11. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
12. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/> .

Практичне заняття № 4

Практичне заняття № 12

Тема: «Диференційна діагностика ангін»- 2 години

Мета: Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з синдромом ангіни

Основні поняття: синдром “гострого тонзиліту”, характеристика та класифікація збудників ангін: причини виникнення, клінічні ознаки. Ангіни та диференційна діагностика ангін.

Обладнання: Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп’ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування.

- Диференційна діагностика ангін
- Інфекційні хвороби з ураженням ротоглотки: дифтерія, ангіни, інфекційний мононуклеоз, скарлатина, герпетична ангіна, туляремія.
- Семіотика уражень ротоглотки: гіперемія, ціаноз, набряк, нальоти і їх локалізація, біль при ковтанні, регіональні лімфатичні вузли.
- Виразність синдрому інтоксикації і дихальної недостатності
- Епідеміологічні, патогенетичні, клінічні та лабораторні особливості інфекційних захворювань, які можуть супроводжуватися ураженням ротоглотки, їх специфічна діагностика, тактика лікаря при їх виявленні чи підозрі, їх ускладнення, принципи лікування та профілактики.
- Порядок госпіталізації, обстеження та виписки хворих.
- Знати основні накази МОЗ України щодо захворювань, що протікають з ураженням ротоглотки.
-

3. Формування професійних знань, вмінь та навичок.

Матеріали для самоконтролю якості підготовки

1. Алгоритм клініко – діагностичного обстеження хворого на захворювання з ураженням ротоглотки: дифтерія, ангіни, інфекційний мононуклеоз, скарлатина, герпетична ангіна, туляремія
2. Алгоритм надання етіотропної, патогенетичної та симптоматичної терапії хворому з синдромом « гострого тонзиліту»
3. Правила проведення специфічної та неспецифічної профілактики для запобігання поширення захворювання з синдромом « гострого тонзиліту»
4. Клінічна характеристика різних ступенів гострої дихальної недостатності.
5. Надання невідкладної допомоги при ГДН.

Матеріали контролю для заключного етапу.

Задача 1

Хворий 28 років поступив до інфекційного стаціонару на 2-й день хвороби зі скаргами на помірний біль у горлі, незначну слабкість, підвищення температури тіла. Діагноз при направленні: “Лакунарна ангіна”. При огляді: Т 38,2°C. В ротоглотці - на фоні незначного набряку мигдаликів спостерігається сірий наліт у вигляді острівців, що не виходять за їх межі та погано знімаються з послідуною кровоточивістю. Пальпуються помірно збільшені, малоболючі підщелепні лімфовузли. Загальний стан мало порушений.

Дихання носом вільне, в легенях хрипів немає. Пульс – 80 уд/хв. Тони серця звучні, ритмічні. Живіт м'який, безболісний.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 2

Хворий 16 років, поступив в інфекційну лікарню на 9-й день хвороби. Захворювання почалося гостро, температура 38,5°C, потім з'явився біль в горлі, слабкість, головний біль. Об'єктивно: температура 38,3°C. Стан середньої важкості. Легка жовтяниця шкіри і склер. Язик злегка обкладений. Зів і мигдалики гіперемовані, у лакунах білі нальоти. Збільшено шийні, пахові і пахові лімфовузли. Пульс 96 за 33в., тони серця ясні. Дихання везикулярне. Печінка і селезінка помірно збільшені. Сеча темніше звичайної. Діагноз ?

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Задача 3

Хвора 29 років, захворіла гостро - озноб, головний біль, ломота в тілі, біль у горлі, температура 38°C. На 2-й день температура - 39,5°C, відмічала слабкість, запаморочення. У той же день була оглянута лікарем, що виявив нальоти у виді сірих щільних плівок на обох мигдаликах, збільшення і болісність підщелепних лімфатичних вузлів.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

4. Підбиття підсумків: оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5. Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль: Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 —1632 с. С 351 - 455

4. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С 258-305
5. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et al]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
6. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
7. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

13. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
14. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
15. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
16. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
17. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
18. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
19. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
20. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
21. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview> .
22. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
23. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
24. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/> .

Практичне заняття №13

Тема: «Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менингеальним синдромом: менингеальний синдром при інфекційних захворюваннях (менингококовий менингіт, вірусні серозні менингіти, лептоспірози, ієрсиніози та ін)» - 2 години

Мета:

Удосконалити знання здобувачів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів менингококової інфекції; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), складання комплексного плану лікування хворого на менингококову інфекцію.

Основні поняття: менингеальний синдром, менингококова інфекція, менингізм, вірусні серозні менингіти, ієрсиніози, лептоспірози.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання.
 - Патогенез менингеального синдрому
 - Етіологія, епідеміологія, патогенез менингококової інфекції.
 - Класифікація клінічних форм менингококової інфекції.
 - Основні клінічні прояви менингококового назофарингіту.
 - Основні прояви та клінічні форми менингококцемії.
 - Ускладнення менингококцемії.
 - Основні клінічні прояви менингококового менингіту та менингоенцефаліту.
 - Ускладнення менингококової інфекції.
 - Основні причини летальності при генералізованих формах менингококової інфекції.
 - План обстеження хворого на менингококову інфекцію.
 - Методи специфічної діагностики менингококової інфекції. Етіотропна терапія різних форм менингококової інфекції: препарати, дози, шляхи введення, тривалість лікування.
 - Санація бактеріоносіїв менингококу.
 - Принципи патогенетичної терапії генералізованих форм менингококової інфекції.
 - Правила виписки реконвалесцентів із стаціонару.
 - Диспансерне спостереження за реконвалесцентами.
 - Заходи в осередку менингококової інфекції.
 - ІТШ: визначення, патогенез, класифікація, клінічна і лабораторна діагностика, невідкладна допомога
 - ННГМ: визначення, патогенез, класифікація, клінічна і лабораторна діагностика, невідкладна допомога
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

 - зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез у хворого на менингококову інфекцію;

- провести фізикальне обстеження хворого на менінгококову інфекцію та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на менінгококову інфекцію та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на менінгококову інфекцію;
- створити комплексний план лікування хворого на менінгококову інфекцію на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики менінгококову інфекцію;
- оформити медичну документацію хворого на менінгококову інфекцію;
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на менінгококову інфекцію командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсягу призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття *Ситуаційна задача 1*

Хворий С., 32 р., скаржиться на загальне нездужання, першіння у горлі, біль голови, слабкість. Хворіє 3-й день, температура ці дні тримається у межах 37,5-37,8°C. Об'єктивно загальний стан задовільний. Шкірні покриви бліді, висипки немає. Кон'юнктивіт, склерит. Виражена гіперемія слизової задньої стінки глотки з гнійними "доріжками". Пальпуються помірно болючі підщелепні лімфовузли. З боку внутрішніх органів патології не виявлено.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 2

Хворий К., 30 р., вчитель за професією, госпіталізований в клініку на 2-й день хвороби з діагнозом "грип, гіпертоксична форма". Захворювання розпочалося бурхливо з підвищення температури до 40°C. Відмічався різкий головний біль, блювання, світлобоязнь. Загальний стан важкий, свідомість сплутана. Шкірні покриви бліді. На шкірі живота, сідниць та нижніх кінцівок геморагічна зірчаста висипка. Виражена ригідність м'язів потилиці та симптом Керніга. З боку внутрішніх органів патології не виявлено. При спинномозковій пункції під великим тиском отримана каламутна рідина з високим нейтрофільним плеоцитозом – 47200 в 1 мкл, білок – 2,64 г/л, реакція Панді +++++.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 3

Хворий П., 32 р., вживає наркотики внутрішньовенно, стан дуже важкий, свідомість відсутня. Зі слів дружини захворів гостро 2 дні тому, коли підвищилась температура тіла до 39°C, з'явився головний біль і блювота, на 2-й день температура – 40,2°C, біль посилювався, блювота багаторазова. Ввечері стан погіршився. Хворий втратив свідомість. Об'єктивно: в контакт не вступає, виражене психомоторне збудження. Шкіра обличчя і тулуба гіперемійована, висипки немає. Слизова губ ціанотична. Дихання часте поверхневе. Тони серця приглушені, пульс 140 за хв., слабкого наповнення. АТ – 140/95 мм рт.ст. Живіт м'який, неболючий. Ригідність м'язів потилиці. Позитивні симптоми Керніга і Брудзинського.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

3. План лікування.

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання здобувачів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):
Основна:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. і допов. Київ: ВСВ «Медицина», 2022. с. 221-228.

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 104-128. (Серія «бібліотека студента-медика»).
2. Наказ МОЗ України № 170 від 15.04.2005 р. «Про затвердження Методичних вказівок з мікробіологічної діагностики менінгококової інфекції та гнійних бактеріальних менінгітів».
3. Наказ МОЗ України №370 від 01.06.2009 р. «Про єдину систему надання екстреної медичної допомоги».
4. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesärztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття №14

Тема: «Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менингеальним синдромом: первинні і вторинні менінгіти. Серозні і гнійні менінгіти» - 2 години

Мета:

Удосконалити знання здобувачів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів менингококової інфекції; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), складання комплексного плану лікування хворого на менингококову інфекцію.

Основні поняття: менингеальний синдром, менингококова інфекція, менінгізм, менінгіт серозний і гнійний, вторинний менінгіт.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі.

План:

1. **Організаційні заходи** (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання.

- Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менингеальним синдромом
- Менингеальний синдром при неінфекційних захворюваннях (субарахноїдальний крововилив, травматичне ураження мозку). Лікарська допомога. Невідкладна допомога.
- Первинні і вторинні менінгіти. Особливості клінічних проявів.
- Серозні і гнійні менінгіти. Особливості клінічних проявів.
- Серозні і гнійні менінгіти. Методи лабораторної діагностики.
- Серозні і гнійні менінгіти. Ускладнення.
- Серозні і гнійні менінгіти. Лікування і профілактика.
- Синдром набряку-набухання головного мозку. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога
- Правила виписки реконвалесцентів із стаціонару.
- Диспансерне спостереження за реконвалесцентами.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез у хворого на серозні і гнійні менінгіти;
- провести фізикальне обстеження хворого на серозні і гнійні менінгіти та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на серозні і гнійні менінгіти та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на серозні і гнійні менінгіти;
- створити комплексний план лікування хворого на менингококову інфекцію на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- визначити заходи профілактики менінгококової інфекції;
- оформити медичну документацію хворого на менінгококову інфекцію;
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на менінгококову інфекцію командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсягу призначеного обстеження, лікувальної тактики, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача 1

Хворий П., 32 р., вживає наркотики внутрішньовенно, стан дуже важкий, свідомість відсутня. Зі слів дружини захворів гостро 2 дні тому, коли підвищилась температура тіла до 39°C, з'явився головний біль і блювота, на 2-й день температура – 40,2°C, біль посилюється, блювота багаторазова. Ввечері стан погіршився. Хворий втратив свідомість. Об'єктивно: в контакт не вступає, виражене психомоторне збудження. Шкіра обличчя і тулуба гіперемійована, висипки немає. Слизова губ ціанотична. Дихання часте поверхневе. Тони серця приглушені, пульс 140 за хв., слабкого наповнення. АТ – 140/95 мм рт.ст. Живіт м'який, неболючий. Ригідність м'язів потилиці. Позитивні симптоми Керніга і Брудзинського.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 2

У дитини 11 років на п'ятий день від початку збільшення привушних слинних залоз – температура до 39°C, головний біль, блювання до 6 разів на добу.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 3

Хвора 25 років скаржиться на біль голови, в очних яблуках, блювоту, лихоманку. Свідомість збережена, збуджена, температура 38,9 °C. Виражені сенсорні менінгіальні синдроми, симптом Керніга. Сухожилкові і черевні рефлексів збережені пригнічені. Функція черепних нервів не порушена. В лікворі – лімфоцитарний цитоз.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання здобувачів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. і допов. Київ: ВСВ «Медицина», 2022. с. 221-228.

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 104-128. (Серія «бібліотека

- студента-медика»).
2. Наказ МОЗ України № 170 від 15.04.2005 р. «Про затвердження Методичних вказівок з мікробіологічної діагностики менінгококової інфекції та гнійних бактеріальних менінгітів».
 3. Наказ МОЗ України №370 від 01.06.2009 р. «Про єдину систему надання екстреної медичної допомоги».
 4. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття № 15

Тема: «Диференційна діагностика екзантем»-2 години.

Мета:

Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з екзантемами. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття:

екзантема, енANTEма – класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення, морфологія, час прояву, етапність та метоморфізм висипань. Диференційна діагностика захворювань з проявом екзантеми.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання.

- Інфекційні захворювання, перебіг яких супроводжується екзантемами.
- Класифікація екзантем.
- Особливості перебігу “дитячих” крапельних інфекцій у дорослих.
- Характеристика екзантем.
- Морфологія, термін появи, динаміку появи екзантеми.
- Навчитися встановлювати етіологічні та патогенетичні чинники найбільш поширених хвороб, що супроводжується екзантемами.
- Вміти діагностувати різні клінічні варіанти хвороб, що супроводжується екзантемами та їх типові ускладнення.
- Оволодіти принципами лабораторної діагностики хвороб, що супроводжується екзантемами.
- Вміти скласти план обстеження хворому та інтерпретувати отримані результати при інфекційних захворюваннях, що супроводжуються екзантемою.
- Визначати тактику ведення хворих на найбільш поширені інфекційні хвороби, що супроводжуються екзантемою.
- Проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань, що супроводжуються появою екзантеми. Знати клінічну симптоматику невідкладних станів, вміти їх діагностувати та надавати екстрену допомогу у клініці інфекційних хвороб.
- Розрізняти особливості клінічного перебігу різних за важкістю клінічних форм хвороб, що супроводжується екзантемами.
- Визначати основні принципи лікування найбільш поширених хвороб, що супроводжується екзантемами.
- Планувати профілактичні та протиепідемічні заходи у вогнищі хвороб, що супроводжується екзантемами.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез у хворого з проявами екзантем;
- провести фізикальне обстеження хворого з проявами екзантем та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого з проявами екзантем та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз у хворого з проявами екзантем;
- створити комплексний план лікування хворого на менінгококову інфекцію на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики;
- оформити медичну документацію;
- зробити доповідь результатів обстеження хворого з проявами екзантем командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсягу призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача 1

У дитини 8 років підвищення температури до 39°C , нежить зі значним гнійним відторгненням, вологий кашель, кон'юнктивіт з гнійним виділенням світлобоязливості. На слизовій оболонці щік білісваті дільниці отрубеновидного злущуючого епітелію.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Ситуаційна задача 2

У дитини захворювання почалося з підвищення температури до 38°C та появи висипу. Спочатку висип мав вигляд плям, потім з'явилися пухирці. При огляді на шкірі обличчя, тулуба, кінцівок і на волосяній частині голови спостерігається рясний висип: папули, везикули, кірочки.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Ситуаційна задача 3

У дитини 11 років на п'ятий день від початку збільшення привушних слинних залоз – температура до 39°C , головний біль, блювання до 6 разів на добу.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Ситуаційна задача 4

Дитина 8 років, яка навчається у 3 класі школи-інтернату, захворіла гостро, підвищилася температура тіла до 39°C , з'явилися слабкість, виражена сухість у роті, головний біль. Через добу відмічено одутловатість лиця, набряк біля вуха справа, потім зліва.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

Ситуаційна задача 5

У хворої, 11 років, гостро підвищилась температура тіла до 40 °С. З'явилися озноб, одноразове блювання, біль у горлі, головний біль, кволість. На другий день у пахових ділянках, верхній частині грудей, на обличчі та шиї з'явився макульозний висип на гіперемійованому тлі шкіри. Носогубний трикутник блідий.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. Лікування.

4. Підбиття підсумків: оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5. Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289
7. Методичні розробки для здобувачів (згідно теми заняття)
8. Методичні розробки для викладачів (згідно теми заняття)
9. Методичні розробки для самостійної роботи здобувачів

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль : Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Лептоспіроз: монографія / Н.А. Васильєва, М.А. Андрейчин. — Тернопіль, 2016. — 276 с. С. 79-115
5. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. — 664 с. С 258-305
6. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
7. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
8. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
9. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
9. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
10. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
11. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
12. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
13. Rickettsial Infection <http://emedicine.medscape.com/article/231374-overview>.
14. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] / S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.
15. Typhus [Електронний ресурс] / J.F. Okulicz, M.S. Rasnake, E.A. Hansen, B.A. Cunha. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/231374-overview>.

Практичне заняття № 16

Тема: «Лайм - бореліоз. Бешиха.» – 2 години

Мета:

Удосконалити знання здобувачів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів Лайм – бореліозу, бешихи; сформувати професійне вміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: Лайм - бореліоз, бешиха.

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі

План:

6. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання:
 - Етіологія Лайм - бореліозу?
 - Основні епідеміологічні закономірності Лайм - бореліозу
 - Ланки патогенезу Лайм - бореліоз
 - Характерні прояви Лайм - бореліозу
 - Методи діагностики Лайм - бореліоз
 - Принципи лікування Лайм - бореліозу
 - Напрямки профілактики Лайм - бореліозу
 - Етіологія бешихи
 - Основні епідеміологічні закономірності бешихи
 - Патогенез бешихи
 - Клінічні прояви бешихи
 - Методи діагностики
 - Принципи лікування бешихи
 - Напрямки неспецифічної профілактики бешихи
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на Лайм - бореліоз (бешиху), зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на Лайм - бореліоз (бешиху) та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на Лайм - бореліоз (бешиху) та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на Лайм - бореліоз (бешиху);
- визначити тактику надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах у хворого на Лайм - бореліоз (бешиху);
- створити комплексний план лікування хворого на сибірку (бешиху) на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- визначити заходи профілактики Лайм - бореліозу (бешихи);
- оформити медичну документацію хворого на Лайм - бореліоз (бешиху);
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на Лайм - бореліоз (бешиху) командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача № 1

Хвора М., 62 роки, захворіла гостро із підвищенням температури до 39,8⁰ С, ознобом, інтенсивним головним болем, ломотою в тілі. Турбувала нудота, була одноразова блювота. Через 18 годин відмітила збільшення і різку болючість пахових лімфовузлів справа, ще через 6 год. появився набряк правої гомілки і гіперемія шкіри з чіткими контурами.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження
3. План лікування.

Ситуаційна задача №2

Хворий 50 років, звернувся в поліклініку із скаргами на, на підвищення температури до 37,5⁰С, помірний головний біль, втомлюваність. Об'єктивно: в області правої гомілки кільцеподібна еритема розміром 10х 10 см. З епідеміологічного анамнезу встановлено, що 5 дів тому відзначав присмоктування кліща на місці де зараз еритема.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. Лікування

Ситуаційна задача №3

Дільничний лікар викликаний до хворої 56-ти років, яка скаржиться на озноб, нудоту, одноразове блювання, підвищення Т до 39⁰С. При огляді у хворої на шкірі в нижній третині лівої гомілки виявлено болісну, гарячу на дотик еритему, з чітким нерівним контуром.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. Лікування

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання здобувачів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

2. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2022. с. 378-385, 428-434.

Додаткова:

6. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 232-249. (Серія «бібліотека студента-медика»).
7. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 256 с.

8. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.
9. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2018. – Т.2. – 726 с.
10. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т ./ за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – Т. 1. – 652 с.

Електронні інформаційні ресурси:

9. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
10. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
11. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
12. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
13. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
14. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
15. www.bundesarztekkammer.de – Німецька медична асоціація
16. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття №17

Тема: «Диференційна діагностика лімфаденопатій.» - 2 години

Мета:

Удосконалити знання здобувачів вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з лімфаденопатією. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування.

Основні поняття:

лімфаденопатія – класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з проявом є лімфаденопатії.

Обладнання:

Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп'ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання:

- Інфекційні захворювання, перебіг яких супроводжується лімфаденопатіями: СНІД, чума, туляремія, бруцельоз, токсоплазмоз, краснуха, інфекційний мононуклеоз та інші.

- Диференційна діагностика: туляремія бруцельоз .
- Диференційна діагностика: токсоплазмоз, краснуха
- Диференційна діагностика: краснуха, інфекційний мононуклеоз
- Диференційна діагностика: СНІД, чума
- Диференційна діагностика: туляремія бруцельоз
- Етіологічні та патогенетичні чинники найбільш поширених хвороб, що супроводжується лімфаденопатіями.
- Діагностика різних клінічних варіантів хвороб, що супроводжується лімфаденопатіями та їх типові ускладнення.
- Принципи лабораторної діагностики хвороб, що супроводжується лімфаденопатіями.

3. Формування професійних знань, вмінь та навичок.

- Вміти скласти план обстеження хворому та інтерпретувати отримані результати при інфекційних захворюваннях, що супроводжуються лімфаденопатіями.
- Визначати тактику ведення хворих на найбільш поширені інфекційні хвороби, що супроводжуються лімфаденопатіями.
- Проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань, що супроводжуються появою екзантеми. Знати клінічну симптоматику невідкладних станів, вміти їх діагностувати та надавати екстрену допомогу у клініці інфекційних хвороб.
- Розрізняти особливості клінічного перебігу різних за важкістю клінічних форм хвороб, що супроводжується лімфаденопатіями.
- Визначати основні принципи лікування найбільш поширених хвороб, що супроводжується лімфаденопатіями.

- Планувати профілактичні та протиепідемічні заходи у вогнищі хвороб, що супроводжується лімфаденопатіями.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача 1

Госпіталізовано хворого з тривалою гарячкою нез'ясованої етіології. При клінічному обстеженні патології з боку зовнішніх органів не виявлено. При імунологічному обстеженні – співвідношення CD4/CD8 – 0,7.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 2

Під час медичного огляду 19 річного робітника виявлено генералізоване збільшення лімфатичних вузлів з переважним ураженням задньо - шийних, пахвових та ліктьових. На шкірі ліктьових згинів – численні сліди від ін'єкцій. Вживання наркотиків відкидає, сліди від ін'єкцій пояснює лікуванням грипу. В крові : ер - $3,2 \cdot 10^{12}$ т/л, гемоглобін - 100 г/л, лейкоцити - $3,1 \cdot 10^9$ г/л, помірна лімфопенія.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 3

Хворий С., 18 років, поступив на 5-й день хвороби, із скаргами на біль в горлі, головний біль, слабкість, стомлюваність. При обстеженні виявлені збільшені шийні, пахвові та пахові лімфовузли, величиною до 1-3 см на діаметр, щільної консистенції, неспаяні між собою, рухливі, зів гіперемованій, на мигдаликах - гнійні нальоти. Печінка збільшена на 3 см, селезінка на 2,5 см. Попередній діагноз?

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 4

Десять годин тому у хворого з'явився біль у паховій западині, підвищилася температура до 39°C . При огляді: хибка хода, язик сухий, обкладений білим нальотом, пульс частий, середнього наповнення. У паховій області визначається болісний, погано контурований лімфовузол, шкіра над ним гіперемована, блискуча. Який діагноз найбільш достовірний?

Гострий гнійний лімфаденіт.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 5

10. Хворий В., 45 років, госпіталізований через добу від початку захворювання зі скаргами на високу температуру до 40°C , сильний головний біль, задишку, кашель з виділенням пінистої рідкої іржавої мокроти. Тиждень тому приїхав з Індії. Об'єктивно: блідий, ціаноз слизових, частота дихальних рухів 24 за 1 хв., тахікардія. Дихання в легенях ослаблене, вислухуються одиничні вологі хрипи, крепітація. Тони приглушені.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування.

Ситуаційна задача 6

Серед сезонних сільськогосподарських робочих, які користувалися водоймищем, де було відмічено накопичення мишоподібних гризунів, виникло декілька випадків захворювання, що перебігало з високою температурою, гіперемією зів, одностороннім некротичним тонзилітом с грязнуватого - сірим нальотом, болями при ковтанні та одночасно виникло збільшення малоболісних лімфатичних вузлів коло кута нижньої щелепи, в інших випадках на боковій частині шиї та в надключичній області. Вкажіть вірогідний діагноз:

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування

Ситуаційна задача 6

Хворий поступив у стаціонар на 2-ий місяць хвороби зі скаргами на високу температуру, безсоння, дратівливість, біль в м'язах, суглобах, попереку, загальну слабкість, різко виражену пітливість. Захворювання розвивалось поступово, загальний стан страждав мало, температура носила хвилеподібний характер. З епіанамнезу виявлено, що хворий працює на тваринницькій фермі, де протягом декількох місяців у тварин спостерігалися аборти. При огляді виявлено збільшені лімфовузли, гіпотонія, невелике збільшення печінки та селезінки, болісність при активних та пасивних рухах в суглобах рук та ніг.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування

Ситуаційна задача 7

У мисливця за водяними щурами раптово підвищилась температура до 39,0°C появився сильний головний біль, різко виражена адинамія та біль у м'язах. Двічі була блювота. Обличчя та зів гіперемовані, пульс частий, 92 уд. за 1 хв. На другому тижні при тривалій пропасниці виник еритематозно-ексудативний висип, печінка стала збільшеною та виступає на 2 см.. Селезінка коло краю реберної дуги.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. План лікування

4. Підбиття підсумків: оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5. Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 262, 445.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 175. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.181
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 61, 148-177.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 51.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 426.

7. Методичні розробки для здобувачів (згідно теми заняття)
8. Методичні розробки для викладачів (згідно теми заняття)
9. Методичні розробки для самостійної роботи здобувачів

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль : Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 6, 69, 88.
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с. С. 100
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Лептоспіроз: монографія / Н.А. Васильєва, М.А. Андрейчин. – Тернопіль, 2016. – 276 с. С. 79-115
5. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с. С. 355
6. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et al]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
7. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с. С. 156
8. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
9. Tropical infections : manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv : «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
10. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesärztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
9. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
10. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
11. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
12. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
13. Rickettsial Infection <http://emedicine.medscape.com/article/231374-overview>.
14. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.
15. Thuphus [Електронний ресурс] / J.F. Okulicz, M.S. Rasnake, E.A. Hansen, B.A. Cunha. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/231374-overview>.

Практичне заняття № 17

Тема: «ВІЛ-інфекція/СНІД.» – 2 години

Мета:

Удосконалити знання здобувачів щодо етіології, епідеміології, патогенезу, клінічних проявів ВІЛ-інфекції/СНІДу; сформувати професійне уміння зі складання плану обстеження (лабораторного та інструментального), комплексного плану лікування хворого та необхідних профілактичних заходів.

Основні поняття: ВІЛ-інфекція/СНІД

Обладнання: ілюстративний матеріал, таблиці, тематичні хворі.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань проводиться методом фронтального опитування. Для контролю опорного рівня знань здобувач вищої освіти повинен знати відповіді на питання.
 - Етіологія ВІЛ-інфекції/СНІДу
 - Особливості епідеміології ВІЛ-інфекції/СНІДу
 - Клінічні стадії ВІЛ-інфекції
 - Класифікація СНІД-асоційованих інфекцій та інвазій
 - Вірусні СНІД-асоційованих інфекцій?
 - Бактеріальні СНІД-асоційованих інфекцій
 - Грибкові СНІД-асоційованих інфекцій
 - Протозойні СНІД-асоційованих інвазій
 - Принципи неспецифічної та специфічної діагностики ВІЛ-інфекції/СНІДу
 - Загальні принципи лікування СНІД-асоційованих інфекцій та інвазій
 - Загальні принципи профілактики СНІД-асоційованих інфекцій та інвазій
3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на СНІД, зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на СНІД та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на СНІД та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на СНІД;
- створити комплексний план лікування хворого на СНІД на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики СНІД;
- оформити медичну документацію хворого на СНІД
- зробити доповідь результатів обстеження хворого на СНІД

- командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача 1

Хвора М., 14 років поступила в інфекційний стаціонар зі скаргами на головний біль, підвищення температури тіла до субфебрильних цифр, приступи судом, які почастишали останнім часом. Хворіє протягом останніх 4 років. При обстеженні: збільшені периферичні лімфовузли усіх груп. Тони серця приглушені, ЧСС 100 уд/хвилину. Нижній край печінки виступає з-під краю реберної дуги на 5 см, нижній край селезінки – на 1 см. Зліва згладжена носо-губна складка. Сухожильні рефлекси живі, патологічних рефлексів немає. Приступи судом 2-3 рази протягом години. Свідомість під час приступів збережена РЗК з токсоплазменним антигеном позитивна.

1. Виставити попередній діагноз.
2. Додаткові методи обстеження
3. Скласти план лікування

Ситуаційна задача 2

Хвора 30 років, після перебування на заробітках звернулася до дерматолога із скаргами на висипання по всьому шкірному покриву. За останні 3 місяці відмічає різке похудіння, загальну слабкість, постійний субфебрилітет.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

Ситуаційна задача 3

У чоловіка 30 років, півроку тому була виявлена серопозитивна реакція на ВІЛ. Останні 3 місяці - скарги на загальну слабкість, втомлюваність, сонливість, головний біль. Останні 2 тижні - тривожність, боязливність, пригніченість. 5 днів тому з'явилися розлади пам'яті та афазія, неохайність зі своїми сечею та калом.

1. Попередній діагноз.
2. План обстеження.
3. Лікування.

4. Підбиття підсумків:

Проведення оцінювання здобувачів, підведення підсумків, оголошення наступної теми заняття.

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні інформаційні ресурси):

Основна:

2. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 4-е вид., переробл. та допов. К.: ВСВ «Медицина», 2022. с. 269-285.

Додаткова:

5. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. Одеса: ОНМедУ, 2012. с. 175-204. (Серія «бібліотека студента-медика»).
6. Наказ МОЗ України № 597 від 06.09.2006 р. «Методичні рекомендації «Діагностика позалегенового туберкульозу у ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД».
7. Наказ МОЗ України № 658 від 04.10.2006 р. «Про удосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію та СНІД».

8. Наказ МОЗ України № 1141 від 21.12.2010 р. «Про затвердження Порядку проведення тестування на ВІЛ-інфекцію та забезпечення якості досліджень, форм первинної облікової документації щодо тестування на ВІЛ-інфекцію, інструкцій щодо їх заповнення».
9. Наказ МОЗ України № 585 від 10.07.2013 р. «Про затвердження нормативно-правових актів з питань вдосконалення організації медичної допомоги людям, які живуть з ВІЛ».
10. Наказ МОЗ України № 955 від 05.11.2013 р. «Про затвердження нормативно-правових актів щодо захисту від зараження ВІЛ-інфекцією при виконанні професійних обов'язків».
11. Наказ МОЗ України № 1039 від 31.12.2014 р. «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги хворим на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД».
12. Наказ МОЗ України № 887 від 22.12.2015 р. «Клінічний протокол антиретровірусної терапії ВІЛ-інфекції у дорослих і підлітків».
13. Наказ МОЗ України № 1292 від 05.06.2019 р. «Про затвердження нового клінічного протоколу з застосування антиретровірусних препаратів для лікування та профілактики ВІЛ-інфекції».
14. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 256 с.
15. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 2-е вид., випр. і допов. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 288 с.
16. Інфекційні хвороби: підручник: у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія 2006, 2018. – Т.2. – 726 с.
17. Інфекційні хвороби : підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. – Львів : Магнолія 2006, 2018. – Т. 1. – 652 с.

Електронні інформаційні ресурси:

9. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
10. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
11. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
12. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
13. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
14. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
15. www.bundesaeztekammer.de – Німецька медична асоціація
16. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог

Практичне заняття № 19

Тема:

«Диференційна діагностика захворювань з синдром тривалої гарячки»-2 години

Мета:

Надати знання здобувачам вищої освіти щодо основних захворювань інфекційної та неінфекційної патології, які можуть протікати з синдромом тривалої гарячки. Сформувати професійні уміння зі складання збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань для подальшого призначення лікування. Обговорення та захист історій хвороб здобувачів вищої освіти для подальшого знання нюансів написання історії хвороби інфекційного хворого.

Основні поняття:

синдром тривалої гарячки – класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення. Диференційна діагностика захворювань з проявом синдрому тривалої гарячки. Гарячка, гіпертермія – класифікація, етіологічні та патогенетичні фактори виникнення, ускладнення, діагностичні процедури та тактика лікування. Різноманітність та особливості гарячкових кривих.

Обладнання:

Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп'ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1.Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2.Контроль опорного рівня знань:

- Етіологія інфекційних захворювань, що можуть спричиняти тривалу гарячку; чинники патогенності збудників;
- Епідеміологія інфекційних захворювань, що можуть спричиняти тривалу гарячку;
- Патогенез інфекційних захворювань, що можуть спричиняти тривалу гарячку;
- Основні типи температурних кривих
- Клінічна класифікацію і клінічні прояви окремих форм захворювань;
- Патогенез і клінічні прояви ускладнень;
- Лабораторна діагностика інфекційних та неінфекційних захворювань, алгоритм обстеження хворого на тривалу гарячку невідомого генезу;
- Принципи лікування;
- Оцінка основних клінічних, біохімічних, бактеріологічних, серологічних та ін.. лабораторних тестів;
- Принципи диференційної діагностики захворювань з тривалою гарячкою;
- призначити лікування хворим

3.Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим з синдром тривалої гарячки, зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого з синдром тривалої гарячки та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого з синдром тривалої гарячки та проаналізувати отримані результати;

- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого з синдром тривалої гарячки;
- створити комплексний план лікування хворого з синдром тривалої гарячки на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики захворювань з синдром тривалої гарячки;
- оформити медичну документацію хворого з синдром тривалої гарячки
- зробити доповідь результатів обстеження хворого з синдром тривалої гарячки командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

Ситуаційна задача 1

1. Хвора 23 років захворіла наприкінці літа, коли підвищилася температура до 37,4°C, з'явилися незначний головний біль, слабкість. Далі зазначені симптоми наростали. На 5-й день хвороби температура - 39,2°C, відмічався запор, різке ослаблення. До 9-го дня хвороби лікувалася амбулаторно з приводу ГРЗ. Стан погіршувався, госпіталізована в стаціонар: температура - 40°C, бліда, різко ослаблена. Пульс - 96 за хв., АТ - 110/70 мм рт. ст. Живіт м'який, здутий, гепатоспленомегалія. Стул затриманий. Про яке захворювання слід думати в першу чергу?

1.Попередній діагноз.

2.План обстеження.

3.Лікування

Ситуаційна задача 2

Хворий 32 років, поступив у клініку на 9-й день хвороби зі скаргами на озноби, піт, головний біль, поганий апетит. Захворювання почалося гостро, озноб, висока температура (39°C), переймоподібний біль в епігастрії, нудота, блювота 4-5 разів, рідкий рясний стул 8-10 разів на добу. До лікаря не звертався. Об'єктивно: Т-39,5° (протягом хвороби коливалася від субфебрильних до високих цифр, 39-40°C, і супроводжувалася ознобом та потом). Шкірні покриви бліді з жовтяничним відтінком. Язик обкладений густим білим нальотом, сухий. Границі серця розширені вліво на 1,5 см, тони серця глухі, Р - ритмічний задовільного наповнення, 120 ударів за 1 хв., АТ-100/60. Дихання везикулярне. Живіт злегка здутий. Печінка збільшена на 1,5 см, селезінка збільшена на 1,5 см. Стул рідкий без слизу і крові. Ан. крові: Нв-150, Л-25,2х10⁹ г/л Е-0%, П-23% С-57%, Л-15%,М-5%. ШОЕ-45 мм/г. Діагноз?

1.Попередній діагноз.

2.План обстеження.

3.Лікування

Ситуаційна задача 3

Хворий поступив до інфекційного стаціонару на 7-й день хвороби зі скаргами на високу температуру, головний біль, біль в м'язах, особливо литкових. Шкірні покриви і склери жовтяничні, на шкірі геморагічний висип. Сеча кров'яниста. 2 тижня тому їздив на риболовлю. Діагноз?

1.Попередній діагноз.

2.План обстеження.

3.Лікування

Ситуаційна задача 4

У хворого 28 років, без постійного місця проживання, госпіталізованого з попереднім діагнозом "грип", на 5 день захворювання з'явився розеолезно-петехіальний висип на

тулубі і внутрішніх поверхнях кінцівок. Температура 41°C, ейфорія, гіперемія обличчя, почервоніння склер, тремор язика, тахікардія, спленомегалія; збудження. Який найбільш ймовірний діагноз?

- 1.Попередній діагноз.
- 2.План обстеження.
- 3.Лікування

Ситуаційна задача 5

Хворий 16 років, поступив в інфекційну лікарню на 9-й день хвороби. Захворювання почалося гостро, температура 38,5°C, потім з'явився біль в горлі, слабкість, головний біль. Об'єктивно: температура 38,3°C. Стан середньої важкості. Легка жовтяниця шкіри і склер. Язик злегка обкладений. Зів і мигдалики гіперемовані, у лакунах білі нальоти. Збільшено шийні, пахові і пахові лімфовузли. Пульс 96 за хв., тони серця ясні. Дихання везикулярне. Печінка і селезінка помірно збільшені. Сеча темніше звичайної. Діагноз?

- 1.Попередній діагноз.
- 2.План обстеження.
- 3.Лікування

Ситуаційна задача 6

Хворий Н., 28 років, поступив у клініку на дев'ятий день хвороби з жалобами на підвищення температури до 39,0°C, головний біль, загальну слабкість, затримку стула, порушення сну. При огляді: на шкірі живота одиничні розеоли, язик обкладений коричнюватим нальотом, Р - 78 ударів за 1 хв., ритмічний, печінка збільшена на 2см. Вірогідний діагноз?

- 1.Попередній діагноз.
- 2.План обстеження.
- 3.Лікування

Ситуаційна задача 7

Хворий К., 43 років, тваринник, поступив у лікарню із скаргами на озноб, високу температуру, слабкість, рясний профузний піт по ночах, болісність в області суглобів. Хворіє двадцять днів. Всі дні висока температура. При огляді виявлено орхіт, припухлість суглобів, збільшена печінка та селезінка, іктеричність склер. Попередній діагноз?

- 1.Попередній діагноз.
- 2.План обстеження.
- 3.Лікування

4.Підбиття підсумків:

оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5.Список рекомендованої літератури:

Основна література

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163

4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. – 2-е вид., переробл. і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль : Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. – New York. - 2017. – 2340 p. P. 1152-1198
5. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с. С. 156
6. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с. С 69
7. Tropical infections : manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv : «Magnolia 2006», 2019. – 220 p. P. 116
8. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesärztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
9. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
10. Hantaviruses [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://virology-online.com/viruses/Hantaviruses.htm>.
11. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
12. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
13. Rickettsial Infection <http://emedicine.medscape.com/article/231374-overview>.
14. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.
15. Typhus [Електронний ресурс] / J.F. Okulicz, M.S. Rasnake, E.A. Hansen, B.A. Cunha. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/231374-overview>.

Практичне заняття № 20

Тема:

«Малярія»-2 години

Мета:

Надати знання здобувачам вищої освіти щодо основних понять про захворювання з трансмісивним механізмом передачі та малярії. Сформувані знання з особливостей уміння збору анамнезу, опитування та огляду хворого зі складанням плану обстеження і проведення диференційної діагностики захворювань з підозрою на малярію та особливості клінічного перебігу захворювання під впливом різних факторів.

Основні поняття:

трансмісивний механізм передачі. Малярія.

Обладнання:

Навчальний контент (методичні розробки для здобувачів вищої освіти до практичних занять, комп'ютерні презентації, історії хвороб, збірник тестових завдань, ситуаційні завдання), журнал обліку відвідування занять (паперовий та електронний варіант) електронні інформаційні ресурси, завдання та кейси для поточного та підсумкового контролю, таблиці, підручники, атласи.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми. Мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).

2. Контроль опорного рівня знань:

- цикл розвитку паразитів, особливості шизогонії окремих видів паразитів.
- Особливості трансмісивного механізму
- особливості клінічного перебігу різних форм малярії, патогенез ранніх та пізніх рецидивів.
- ускладнення малярії, діагностику, лікування, профілактику.
- своєчасно призначити та інтерпретувати дані лабораторного обстеження
- обґрунтувати попередній та заключний діагноз.
- провести диференційну діагностику малярії.
- призначити лікування хворому на малярію з урахуванням форми, важкості перебігу, періоду хвороби й хіміорезистентності.

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками, проведення курації, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо).

Рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

Здобувач вищої освіти повинен:

- вміти спілкуватися з хворим на малярію зібрати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, провести опитування за органами та системами;
- провести фізикальне обстеження хворого на малярію та визначити основні симптоми захворювання;
- призначити комплекс лабораторних та інструментальних досліджень хворого на малярію та проаналізувати отримані результати;
- провести диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз хворого на малярію;
- створити комплексний план лікування хворого на малярію на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- визначити заходи профілактики малярії;
- оформити медичну документацію хворого на малярію

- зробити доповідь результатів обстеження хворого на малярію командою здобувачів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Матеріали для заключного етапу заняття

1. У хворого 42 років, протягом тижня кожні 48 годин з'являлися приступи пропасниці, що змінювалися жаром. Температура тіла підвищується до 40°C. Зниження температури через 3-4 години супроводжується надмірною пітливістю. Погіршився апетит, з'явилася загальна слабкість. Шкірні покриви бліді, із землистим відтінком. Збільшені печінка і селезінка, при пальпації - щільні.

Який найбільш ефективний метод верифікації діагнозу ?

- A. Мікроскопія висячої краплі крові
- B. Загальний аналіз крові
- C. Бактеріологічний метод
- D. Імуноферментний аналіз
- E. Мікроскопія мазка крові і товстої краплі

2. Моряк С., 28 років, захворів гостро. Опівдні різко підвищується температура до 39°C, супроводжується сильним ознобом, головним болем, болями в м'язах, блювотою. Озноб змінюється жаром і, потім, рясною пітливістю, при різкому зниженні температури. Напади повторюються через 2 дні на 3-й. В міжприступний період відчуває себе задовільно. Об'єктивно: незначне збільшення селезінки. Встановіть попередній діагноз.

- A. Сепсис.
- B. ВІЛ-інфекція
- C. 4-х денна малярія
- D. Ку-гарячка
- E. Висипний тиф

3. Громадянин А., з Таджикистану, поступив на 5-й день хвороби із скаргами на озноб, підвищення температури тіла до 39 - 40°C, рясну пітливість, головний біль, біль в попереку. Помірно збільшена селезінка. Приступи повторюються через добу. 10 місяців тому хворів малярією, отримувач делягіл. Пів роки тому відвідував батьківщину. Визначте діагноз.

- A. Тропічна малярія
- B. Чотирьохденна малярія
- C. Пізній рецидив трьохденної малярії
- D. Овале – малярія
- E. Сепсис

4. Хворий 34 років, поступив у важкому стані. Відмічається в'ялість, періодичне порушення свідомості, скороминучі судоми. Шкіра бліда з жовтуватим відтінком. Тахікардія, артеріальна гіпотонія. Печінка та селезінка збільшені. Температура висока, постійна. Захворів через 5 днів після повернення з Африки: температура, головний біль, ломота в суглобах.

Визначте діагноз.

- A. Черевний тиф
- B. Церебральна тропічна малярія
- C. Менінгоенцефаліт
- D. Вірусний гепатит
- E. Алкогольна інтоксикація

5. Моряка доставлено до лікарні з діагнозом тропічна малярія. В рейсі отримав профілактику делягілом. Призначено хінін. На 2-й день лікування стан погіршився: гіпертермія (40°C й вище), біль в суглобах та м'язах, адинамія, блювота жовчey. Число еритроцитів знизилось до

1¹⁰, рівень гемоглобіну – до 30 г/л. Олігурія. Сеча кольору чорного пива. При стоянні сечі утворилися 2 шари: верхній - прозорий кольору червоного вина, нижній - темно-коричневий.

Визначте вид ускладнення:

- A. Гемоглобінурійная гарячка
- B. Гострий гемоліз
- C. Гострий нефрозо - нефрит
- D. Малярійна кома
- E. Кровотеча

6. Студент з Нігерії через 2 тижні після повернення з канікул став відмічати субфебрильну температуру, слабкість. Об'єктивно: тахікардія, збільшення печінки та селезінки, помірна анемія. В минулому хворів малярією. Попередній діагноз – малярія тропічна.

Визначте метод обстеження:

- A. Висяча крапля
- B. Копрокультура
- C. Загальний аналіз крові
- D. Посів крові на жовчний бульйон
- E. Мазок та товста крапля крові

7. Хворий Д., 38 років, поступив у лікарню на 5-й день хвороби. 16.X виник легкий озноб, температура – 37,3°C, слабкість. 17.X – приступ більш виражений. 18.X – непокоїла слабкість. 19.X – після прильоту з Бомбея до Одеси: виражений озноб, головний біль, температура – 40 - 41°C, рясна пітливість. Об'єктивно: блідий, тахікардія, збільшення печінки та селезінки. В крові одиничні кільця плазмодія. Працює механіком на судні. Профілактику малярії здійснював делагілом. Визначте радикальне лікування тропічної малярії:

- A. Делагіл
- B. Хінін
- C. Тетрациклін
- D. Метранідазол
- E. Сульфаніламідні препарати

8. У хворого 40 років, який повернувся з Закавказзя, відзначається підвищення температури до 39,5°C. Через день озноб, жар, пітливість. Помірна анемія. Гепатомегалія.

Попередній діагноз?

- A. Триденна малярія
- B. Чотирьохденна малярія
- C. Сепсис
- D. Гострий бруцельоз
- E. Лептоспіроз

Ситуаційна задача №1

Хворий 26 років, що 2 тижні тому повернувся з Гвінеї, де був протягом місяця, вступив до інфекційного відділення на 9 добу хворобу без свідомості з діагнозом «пневмонія, менінгіт?». Захворювання почалося гостро - з'явився озноб, висока лихоманка постійного типу, незначний кашель. Звернувся до дільничного лікаря, встановлений діагноз «ГРВІ», приймав парацетамол, амброксол. Однак стан не покращувався, зберігалася лихоманка, слабкість, температура після прийому парацетамолу не знижувалась. Звернувся до знайомого лікаря-терапевта, виконана рентгенографія легень, встановлений діагноз бронхіту, призначений азитроміцин. Стан не покращувався, зберігалася лихоманка, незначний кашель. На 9 добу хвороби родичі не змогли розбудити хворого, викликали КШД, госпіталізований.

Об-но: Т-40,1°C. Без свідомості, виражене психомоторне збудження. Зіниці звужені, погано реагують на світло. Колінні рефлексі підвищені, позитивні симптоми Бабинського та

Оппенгейма. Шкіра бліда з лимонним відтінком, ціаноз губ. Склери іктеричні. Пульс 112 за 1 хвилину, слабкого наповнення. АТ- 90/60 мм рт. ст. Тони серця глухі. В легенях послаблене дихання, хрипів немає. Пальпується значно збільшена селезінка. Печінка помірно збільшена. У загальному аналізі крові низький рівень гемоглобіну.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження та лікування

Ситуаційна задача №2

У хворого 34 років, якому встановлений діагноз візах-малярії, після прийому делагілу з'явився темний (чорний) колір сечі. Об-но: Т- 37,5°C. Шкіра субіктерична. Язик сухий, обкладений білим нальотом. Пальпується селезінка на 2,5 см нижче лівої реберної дуги, печінка – на +1,5 см. Пульс 80 в хвилину, ритмічний. АТ –90/60 мм рт. ст.. Тони серця приглушені. В легенях везикулярне дихання. Менінгеальні знаки не виявлені.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Ситуаційна задача №3

Хвора 52 років занедужала гостро, коли після ознобу температура тіла підвищилася до 39,8°C, з'явився головний біль, одноразово була блювота. У наступні дні зберігалася, незважаючи на прийом аспірину, висока постійного типу лихоманка, наростала сонливість. На 6-ту доба впала в безсвідомий стан. 10 днів тому приїхала з Африки, де була протягом 1 місяця.

Об-но: Т-40,1°C. Без свідомості, виражене психомоторне збудження. Зіниці звужені, погано реагують на світло. Колінні рефлексy підвищені, позитивні симптоми Бабинського та Оппенгейма. Шкіра бліда з лимонним відтінком, ціаноз губ. Склери іктеричні. Пульс 112 за 1 хвилину, слабкого наповнення. АТ- 90/60 мм рт. ст. Тони серця глухі. Пальпується значно збільшена селезінка. Печінка помірно збільшена. У загальному аналізі крові низький рівень гемоглобіну.

1. 1. Попередній діагноз
2. 2. План обстеження та лікування

Ситуаційна задача №4

Хвора 54 років на 15-й день хвороби має скарги на сильний головний біль, нудоту, слабкість, періодичні підйоми температури з послідовним сильним потовиділенням при нетривалих (менш доби) її зниженнях. Захворіла раптово. За два тижні до хвороби повернулася з Нігерії.

Об'єктивно: Свідомість потьмарена, гіперестезія. Позитивні менінгеальні знаки, симптом Бабінського з обох боків. Легка іктеричність шкіри. Т 40,1°C , Ps 100, АТ 100/65 мм рт.ст. Тони серця приглушені. Печінка + 3 см . Селезінка +4 см. В загальному аналізі крові анемія, тромбоцитопенія.

1. Попередній діагноз
2. План обстеження
3. План лікування

Ситуаційна задача №5

Хворий 28 років вступив в відділення на 9 добу хвороби з скаргами на слабкість, головний біль, сухість в роті. Дома були напади, що тривали декілька годин та супроводжувались підвищенням температури тіла, ознобом, в подальшому – рясним потовиділенням. Напади повторювались регулярно кожні 2 доби, починаючись о 9 ранку. Повернувся з Бангладеш 2 тижні тому назад.

Об-но: Т- 40°C. Шкіра субіктерична. Язик сухий, обкладений білим нальотом. Пальпується селезінка на 2,5 см нижче лівої реберної дуги, печінка – на +1,5 см. Пульс 100 в

хвилину, ритмічний. АТ –90/60 мм рт. ст.. Тони серця приглушені. В легенях везикулярне дихання. Менінгеальні знаки не виявлені.

- 1.Попередній діагноз
- 2.План обстеження
- 3.План лікування

4.Підбиття підсумків:

оцінювання та розбір помилок під час проведення заняття здобувачами вищої освіти. Відповіді на запитання виниклими у здобувачів вищої освіти, викладачем. Оголошення теми наступного заняття.

5.Список рекомендованої літератури:

Основна література:

1. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 4-е вид. — К.: ВСВ «Медицина», 2022. — 464 с. + 12 кольор. вкл., С. 180-228.
2. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. — Одеса: ОНМедУ, 2012. — 252 с., С. 87. — (Серія «бібліотека студента-медика»).
3. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. — Е. 1. — 652 с. С.163
4. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. — 592 с. С. 256, 265. 270.
5. Невідкладна інфектологія: навч. посіб. / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька. — 2-е вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 120 с. С. 66.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. — 744 с. С 289

Додаткова література

1. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль : Підруч. і посіб., 2017. - 287 с. С. 66-140
2. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). — К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. — 612 с. С. 189
3. «Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с. С 351 - 455
4. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et all]. — New York. - 2017. — 2340 p. P. 1152-1198
5. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadrage, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. — 240 с. С. 156
6. General epidemiology: study guide (IV a. l.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. — 128 с. С 69
7. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. — Lviv: «Magnolia 2006», 2019. — 220 p. P. 116
8. Рекомендації міжнародних організацій

Електронні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> — Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org — Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int — Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> — Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)

7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація
8. <https://library.odmu.edu.ua/catalog/> - Електронний каталог
9. Pigott D.C. Viral Hemorrhagic Fevers [Електронний ресурс] / D.C. Pigott. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/830594-overview>.
10. ICD-10 Version: 2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://apps.who.int/classification/apps/icd/icd10online>.
11. International travel and health [Електронний ресурс] / WHO, 2010. — Режим доступу: <http://www.who.int/ith/en/>.
12. Gompf S.G. Arenaviruses [Електронний ресурс] /S.G. Gompf, K.M. Smith, U. Choc. — Режим доступу: <http://emedicine.medscape.com/article/212356-overview>.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.